

Saksframlegg

Arkivsak-dok. 18/13854-3
Saksbehandler Harald Danielsen

Utvalg	Møtedato
Formannskapet	19.08.2020

KREMATORIUM OG BETALING FOR KREMASJON. NYE PREMISER TILSIER NY VURDERING

Rådmannens forslag til vedtak

Arendal formannskap slutter seg til rådmannens forslag om å ta tidligere vedtak om investering i krematorium opp til ny vurdering.

Arendal formannskap innhenter uttalelse fra Arendal kirkelige fellesråd og Regionrådet for Østre Agder før saken legges fram for bystyret til behandling.

Arendal formannskap slutter seg til rådmannens forslag om å revurdere ordningen med kommunal betaling av kremasjonskostnadene.

Arendal formannskap innhenter uttalelse fra Arendal kirkelige fellesråd før sak om opphør av kommunal kremasjonsbetaling legges fram for bystyret.

Bakgrunn for saken

Til grunn for beslutningen om å etablere felles krematorie-løsning for kommunene i Østre Agder (unntatt Vegårshei kommune hvor kommunestyret vedtok ikke å delta) lå en forutsetning om å utbedre og fornye eksisterende krematorium på Høgedal i Arendal kommune til en estimert kostnad på 23 mill. Arendal bystyre vedtok i ettertid en kostnadsramme på 20 mill. kroner.

Arendal eiendom KF har nå informert rådmannen om at eksisterende bygg ikke er i en stand som gjør det teknisk / økonomisk forsvarlig å basere ny krematorie-løsning på å bygge om/ bygge ut eksisterende bygg. I tillegg vurderes tomteforholdene vanskelige, og dermed kostbare, med tanke på nybygg. Stipulert kostnad fra Arendal eiendom KF er nå minst 40 mill. kroner.

Saken om felles regional krematorie-løsning hadde for øvrig en underliggende tilnærming om at kommunene skulle økonomisk likestille kremasjon og urne- nedsettelse med tradisjonell kistegravpraksis for innbyggerne ved at kommunene skulle dekke kremasjonskostnaden slik Arendal kommune har gjort siden 2012. Denne forutsetningen mener rådmannen må vurderes på nytt i lys av dagens økonomiske situasjon.

Situasjonen i dag

Etter at ovnen ved krematoriet i Arendal sluttet å fungere høsten 2018 har Arendal og Østre Agder for øvrig fått utført sine kremasjoner i Kristiansand. Dette synes å fungere tilfredsstillende.

Ved eventuelle driftsproblemer i Kristiansand vil etter hva rådmannen er kjent med krematoriene i Skien og i Vestfold kunne dekke behovet.

Siden endringen i 2012 har økonomien knyttet til kremasjon i Arendal kommune vært løst ved at Arendal kirkelige fellesråd har fått dekket kostnadene med krematoriet gjennom årlig bevilgning fra Arendal kommune, kr. 800.000 i 2020 (Ca. kr. 7.500 pr. kremasjon), og overføringen fra kommunen dekker nå betalingen til Kristiansand kommune. Transporten til og fra Kristiansand dekkes av NAV gjennom en statlig tilskuddsordning hvor begravelsesbyråene får sine kostnader med transport dekket direkte gjennom faktura til NAV.

Da Arendal kommune gikk over til å økonomisk likestille kremasjon og kistegravlegging ved kommunal bevilgning i stedet for pårørendebetaling gikk andelen kremasjoner jevnt opp fra omkring 30% til den nå synes å ha stabilisert seg på rundt 40%. Kommunens intensjon med å dekke kremasjonsutgiftene var å dempe presset på gravplassarealer.

Overgang til innbyggerbetaling for kremasjon

Gravplass-situasjonen kommunen under ett er nå god i Arendal kommune. Samtidig er rådmannens vurdering at selv om innbyggerne framover må dekke utgiftene med kremasjon, vil det ikke ha vesentlig betydning for andelen som velger kremasjon framfor vanlig kistegrav-løsning.

Den økonomiske situasjon kommune har nå tilsier at praksisen med kommunal betaling for kremasjon tas opp til ny vurdering.

Rådmannens vurdering

Rådmannens vurdering nå er at behovet for å opprettholde krematorie – tjenesten i Arendal ikke er stort nok til å forsvare en investering på 30 – 50 mill kroner i en situasjon hvor Kristiansand og Skien / Vestfold har tilstrekkelig kapasitet til også å dekke behovet i Østre Agder kommunene.

Med tanke på Arendal kommunes størrelse og posisjon som klart største kommune i Østre Agder mener rådmannen at kommunen ideelt sett bør ha et krematorie – tilbud i egen kommune. I dagens samfunn er dette en naturlig del av infrastrukturen i en kommune på Arendals størrelse. Det er således kun behovet for streng økonomisk prioritering av kommunale investerings- og driftsmidler som gjør at rådmannen foreslår å utsette reetablering av krematorium på ubestemt tid.

Rådmannen mener videre det er tid for å gjeninnføre innbyggerbetaling for kremasjonstjenesten. Kommunens økonomi er presset, og dette er en utgift som verken er lovpålagt eller helt nødvendig.

Med et visst forbehold mener rådmannen å vite at et klart flertall av norske kommuner har en praksis hvor innbyggerne dekker kremasjonskostnaden.

Videre saksbehandling

Arendal kirkelig fellesråd administrerer kremasjonsordningen i Arendal kommune.

6 av kommunene i Østre Agder har gjort vedtak om å etablere felles krematorie- løsning med Arendal kommune med Arendal kommune som utførende.

I respekt for både Arendal kirkelige fellesråd og Østre Agder – kommunene anbefaler rådmannen å innhente uttalelse fra fellesrådet og Østre Agder regionråd før beslutning fattes.

Arendal 4/8-2020
Harald Danielsen
rådmann